

חבל נחלתו

ממזרים... וכיון דכן הוא נמצינו למדין דבנדון דידן הויא פלוגתא דרבוותא, דלדעת רש"י ז"ל הויא תנאה ואינה יכולה להנשא עד שתתן לו שטר המתנה מהבית... ועוד אפשר לומר דבנדון דידן אפילו לפי סברת התוספות והרשב"א הויא תנאה מתרי טעמי חדא משום דהרי כפל התנאי באם דקאמר ואם לא תתני לי שטר המתנה מהבית איני מגרשך וסופו הוכיח על תחלתו דלתנאי גמור נתכוון ועוד דשאני להבא מלשעבר והרי בפירוש תבע שטר המתנה מהבית ואף על פי שיש לחלק בהנך תרי טעמא מכל מקום כיון דכתבין דרש"י ז"ל פליג עלייהו דהתוספות והרשב"א אי משום דס"ל דאין לחלק בין אם למשום ומשום נמי הוי לישנא דתנאה ואי משום דס"ל דלא גרע מגלוי דעת דמהני כמו תנאי וכדאשכחן בכמה דוכתי יש לנו לחוש לדבריו ז"ל ואוליטן לחומרא ותו לא מידיו".

עולה מדבריו שחשש לקלקול מחמת תנאי כשלפי רש"י יש טעם נוסף ש'אם' ו'משום' הם גלוי דעת מספיק כמו תנאי. ועי' שו"ת מהר"ם אלשיך (סי' עח), שו"ת עונג יום טוב (סי' קנד) ושו"ת מהרש"ם (ח"ה סי' ס).

מגרשך, ואם לא תתן לי שטר מתנה מהבית שירשת מאביך איני מגרשך. ונסתפק אי הנך מיילי דקאמר זה המגרש בשעת נתינת הגט הויא תנאה דמשום הוי כמו אם או דילמא דלאו תנאה הוא כיון דלא קאמר לא על מנת ולא אם.

"תשובה: עיקרא דהאי מילתא איתא בפר' השולח דתנן המוצי' את אשתו משום שם רע משום נדר לא יחזיר, ואיתמר בגמרא אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן והוא שאמר לה משום שם רע אני מוציאך משום נדר אני מוציאך, קסבר טעמא משום קלקולא אי אמר לה הכי מצי מקלקלה ואי לא אמר לה הכי לא מצי מקלקלה, ומי שיעיין בדברי התוספות ובחדושי הרשב"א ובמה שכתב רש"י ז"ל ימצא שיש שני פ' בהך שמענתא האי פירוש רש"י ולסברתו **אף על גב דלא קאמר על מנת ולא אם אלא משום הוי תנאה גמור**, ופירוש התוספות והרשב"א כיון דלא קאמר על מנת ולא אם אלא משום לא הוי תנאה ולא משום גלוי דעת מהני וכמו שכתבו התוספות והרשב"א ומשום הכי כתבו דמאי דקאמר אי אמר הכי מצי מקלקלה אינו כי אם לעז בעלמא ולא שיהא ממש גט בטל ובניה

סימן כח

מעוברת שראתה דם במי רגלים

לאחר בדיקה שלא יצא דם מהרחם ואין לה פצע בדפנות הנרתיק וכד'. כמו"כ הרופא טען שיש לה דלקת בדרכי השתן שלא נתגלתה בבדיקות ועל כן נתן לה תרופה לריפוי הדלקת.

והשאלה האם היא מותרת לבעלה. בשו"ע (יו"ד סי' קצ"א) ישנן שלש דעות

נשאלתי לגבי מעוברת (בחודש שביעי) שראתה דם במי רגלים בלא כאב. לאחר מכן עשתה בדיקת שתן אם יש לה דלקת בדרכי השתן שעליה קבלה תשובה שלילית. לאחר מכן ראתה כנראה כתם על מגן תחתונים העשוי מנייר סופג ואחרי כן עברה בדיקת רופא נשים עם מכשיר שקבע

חבל נחלתו

שראו דם במי רגלים מותרות, עי' בפ"ת (ס"ק ב) שהביא שיטת הפנים מאירות (ח"א סי' יב). ובשו"ת חשב האפוד (סי' קכו) הביא דברי שו"ת מהרי"א הלוי לבאר את דברי הפנים מאירות והתיר ג"כ וכן הגאון מטעשבין, בעל שו"ת דובב מישרים אף הוא סבר כן להלכה. משלש הסיבות הנ"ל נראה לי שכוחה של בדיקת הרופא אינו פחות מבדיקת מהרי"ו הנזכרת בסימן, וכיון שכן האשה מותרת.

לגבי הכתם שנמצא על נייר סופג, נראה לענ"ד שכיון שידוע לנו שיש לה דלקת בדרכי השתן, ועוד שהכתם נמצא על נייר סופג ששיטת חלק מהפוסקים להתירו כיון שהוא אינו מקבל טומאה, עי' שו"ת באהלה של תורה (סי' כה). מכל הסיבות הנ"ל נראה לי שאשה זו מותרת.

עיקריות לגבי מציאת דם במי רגלים. שיטת השו"ע עפ"י הרמב"ם וראשונים נוספים שהאשה מותרת לבעלה. והרמ"א מביא את שיטת הטור בשם הרא"ש שמותרת רק אם מצאה את הדם בישיבה, ושיטת המרדכי שאף בישיבה אם נמצא הדם על דופן הספל אסורה, וכך פסק הרמ"א, וכן נוהגים בני אשכנז.

ונראה לי שאשה זו מותרת.

לגבי הדם הנמצא במי רגלים לשתי השיטות הראשונות בשו"ע וברמ"א (שיטה ראשונה) מותרת מחמת שהוא יצא בישיבה. לגבי השיטה השלישית היא עדיין אסורה. וסיבה נוספת שהלא הרופא קבע שלא יצא דם מן הנרתיק וטען שהוא יצא מדרכי השתן מחמת דלקת. וסיבה שלישית שהרי דעת כמה וכמה פוסקים שמסולקות דמים